

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

Parisi. consil. lxxvij. nu. 15. vol. j. Soci. Iuni. in consil. cxvij. nu. 11. vol. ij. Hanc etiam regulam, ubi tener opinionem Barto. & nonabiliter examinat, ponit Andrae. ab Exea in libro, pactionum nu. 141. cum seq. ubi vsque ad num. 186. limitat eam octo modis. Eandem regulam limitat sex modis Zasius in d. §. Flavius. num. 1. Hanc regulam remittendo se ad Ias. in d. §. Flavius. ponit Bernartus de Luc. in regul. ccxij.

Est tamen notandum, quod licet opinio Barto. sit communis & supradictis patet: contraria opinio magis communis & verior mihi videtur, per tex. in l. quoties. C. de dona. que sub modo. cum in actio utilis quæ sita esset ecclesiæ: & quia cum donatio fuit iam perfecta, non potest ex intervallo recipere conditionem. l. perfecta donatio. C. cod. titu. facit tex. in l. id quod nostrum. ff. de regu. iur. Hanc opinionem, contra Barto. per supradicta fundamenta tenet P. Castren. in l. si insulam. in §. fin. ff. solu. matrim. & in l. si pecuniam in prin. & ibi Rom. ff. de cond. ob causam. idem post Doct. per eum relatos in l. si cum venderet. ff. de pignor. actio. Eandem opinionem tenet Roderic. Xuarez in repe. l. quoniam in prioribus. in viij. nu. 1. cum sequentibus, fol. 102. col. iij. ubi contra Barto. allegat tex. in l. vij. titul. iij. part. v. idem Rodericus Xuarez in allega. col. iij. fol. cxlvj. Didacus de Couarru. in lib. j. Variarum Resol. c. xiiij. num. 7. Pala. Ruui. in repet. rubris. de donatio. §. liij. in fin. Gulielm. Benedict. in repet. c. Rainutius. in verb. si abique liberta. el ij. num. 23.

REGULA CCXVII.

DONATIO causa mortis facta, si in ea apponatur pactum non reuocando, facit donationem transire in contractum inter vivos. Hanc regu. probat tex. in l. ubi ita donatur. ff. de dona. cau. mortis. & ita tenet Paul. de Cast. in consil. lxxj. vol. ij. Thomas Ferr. in c. tela 30. Abb. in c. constitutus. de religio. domi. Din. in consil. xliij. in princ. & in iij. dubio, in j. col. Bald. in l. ij. C. de iure doti. & in expresse terminis consuluit Alexand. in consil. xiiij. num. 1. vol. j. Eandem opinionem tenet Ias. in l. que dotis. nu. 31. ff. solu. matrimo. & in l. non omnis. nu. 2. ff. si cer. peta. & ibi Deci. num. 10. Ange. de Perus. in consil. clxxxix. incip. visis prædictis instrumentis. Soc. in consil. liij. vol. 4. Bar. in l. si. nu. 11. C. de pact. Licet contrariam opinionem teneat Bald. in l. cum quis. ff. de cond. ob causam. ubi arguit ad partes: quem sequitur Alexan. in d. l. que dotis. Corne. in consil. cxxvij. num. 8. vol. j. & ad hoc gloss. in l. si alio nam. in versicu. acceperit. ff. de donat. caus. mortis. Et ratio illius esse potest, quia ad iudicandum qualitatem contractus non autem dicitur

Est sonus verborum sed effectus rei. l. insulam. ff. de præscrip. ver-
bis. l. sed & si possessori. §. item si iurauero. in ij. respons. ff. de iure-
iu. & l. si vno. ff. loca.

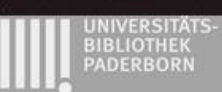
1. Amplia primo, vt non solum procedat quando donator pure pro-
misit non reuocare, hoc est promisit nullo casu reuocare: sed etiam
si in euentum alicuius conditionis promisit non reuocare: & illa cō-
ditio eueniret. Hanc ampliat. ponit Paul. de Cast. in consil. lxxxix.
incip. in ista donatione. nu. 1. vol. ij. Facit pro hoc, quia licet condi-
tio suspendat actum. i. cedere diem. ff. de verb. signific. tamen quan-
do conditio est verificata, perinde est ac si ab initio is fuisset pure
faciendus. l. si pupillus. ff. de condi. institut. l. sed et si de sua. §. fina. ff. de
acquen. heredita. l. fina. §. Titius. & ibi Angel. & Doctores. ff. de
vulga. & pupilla. Deci. in consil. lxxxix. numero 2. & in consilio
clxxxvij. in princip.

2. Amplia secundo, vt non solum procedat quando testator promi-
sit dictam donationem non reuocare: sed etiam promisit dictam do-
nationem attendere, obseruare, & in aliquo non contrauenire.

Ita tenet Thomas Ferra. in caute. xxx. in principi. num. 1. post alios
per eum allegatos. & ibi etiam allegat multos Doctores. tenentes cō-
tra in nu. 2. contra quam etiam tenet Claud. de Seyfel. in d. l. quæ
deus. nume. 20. ff. solut. matrimo. vbi allegat plura ad hoc, q̄ talis
clausula restringitur secundum naturam dispositionis super qua op-
ponatur. In qua controuersa Doct. Deci. notabiliter. in d. l. non om-
nis. nu. 11. ff. si si cer. pera. in consil. cccv. num. 3. facit duo membra.

Primum est, quando talis clausula apponitur post illa verba, hanc
autem donationem promiserunt dictæ partes, &c. & sic in illis
verbis principalibus in quibus substantia contractus consistit: & in
hoc membro Decius tenet q̄ per talem clausulam non dicatur esse
donatio inter viuos, sed semper remanet donatio causa mortis.

Secundum membrum est, quando talis clausula non apponitur
circa verba executiua, sed circa verba dispositiua: & tunc dicit
ipse, q̄ talis donatio iudicabitur inter viuos: & ita procedit opi-
nio Thom. Ferra. & Doctores per eum allegatos. Et dicit genera-
liter Tho. Ferra. q̄ hæc ampliatio multo fortius procederet si in ta-
li contractu fuerit oppositum iuramentum, per duas rationes ibi po-
sitas. Sed contra hoc vltimum tenuit Cornæ. in d. consil. cxxvj.
nu. 3. vol. j. ex cuius dictis responderi potest ad rationes Thom. Fer-
ra. In quo vltimo dicendum est, q̄ si dicta clausula apponatur
circa verba executiua, sicut verba executiua non alterant na-
turam principalis dispositionis. Clementi. j. de præbend. ita nec iu-
ramentum alterabit naturam principalis dispositionis. l. final. ff.
si quis cauto. & l. si. C. de non numera. pecun. c. quod quemadmo-
dum. & ibi glo. in verbo. conditionis. de iureiur. si vero dicta clau-
sula fuerit opposita circa verba dispositiua, tunc ratione iuramenti
casus erit sine dubitatione, per rationes Tho. Ferra. quæ bene pro-
cedunt in casu isto, quauis aq̄q; iuramento casus esset magis dubius

D. Petri Duen.

an talis donatio virtute clausulæ prædictæ, absque iuramento fuerit effecta irrevocabilis, nec ne.

¶ Amplia tertio, vt nō solum procedat si actum fuit expresse quod talis donatio reuocari non possit: sed etiam si tacite actum sit, quia fuerit facta donatio alicui & heredibus suis, nam cum donatio causa mortis, moriente donatario ante donatorem non transfertur ad heredes donatarij. l. si vir. in §. vxor. & ibi Bar. ff. de donat. inter vir. & vxor. tamen si in donatione apponatur verbum, & in rebus: censetur pactum quod talis donatio transeat ad heredes donatarij. quod quidem patet cum magis sapiat naturam donationis inter viuos, quam donationis causa mortis: transformauit ipsam donationem quæ absque illo pacto cadebat sub nomine donationis causa mortis, vt transeat in donationem inter viuos: & per consequens non possit reuocari. Ita Ferrar. in dicta cautela xxx. circa finem. vltra quem ita tenet Bald. in consil. cyij. volu. tertio. Cuiusmodi de Seyfel. in d. l. quæ dotis. numero 10. in versicula. aliam vero limitationem ponit Salice. ff. solut. matrimonio. Decr. in d. l. non omnis.

¶ Limita primo, quando tale pactum de non reuocando, se comparatur cum donatione inter viuos, quia tunc transformatur donatio causa mortis in donationem inter viuos: secus si pactum se non comparatur cum donatione inter viuos: & quia est donatio omnium bonorum, quæ bene potest valere in vim donationis causa mortis, sed non in vim donationis inter viuos, vt in l. licet. C. de pactis. notant Doctores in l. stipulatio hoc modo concepta. ff. de verbor. oblig. ideo si quis donat causa mortis omnia bona sua, & apponat pactum de non reuocando tale pactum, non retransformauit donationem causa mortis in donationem inter viuos. Ita in expressis terminis consuluit Pau. ve Castr. in consil. lxxv. nu. 2. in fin. vbi generaliter dicit quod quando donans asserit se donare causa mortis, ita demum per pactum de non reuocando etiam iuramento firmatur, videntur recedere a proposito donandi causa mortis, & transire in propositum donandi inter viuos, si tale pactum se comparatur cum donatione inter viuos, alias secus. Et hanc limitationem sequitur Socinus in consil. ccxxxv. nu. 3. vol. ij. pro qua facit, quia non est verisimile quod donator in donando vellet assumere viam per quam dispositio sua subuertatur. l. ij. cum simi. ff. de milita. testamen. Facit etiam quod notat. consuluit Aret. in consil. xxij. nume. 10. vbi dicit, quod quando actus vno modo potest licite fieri, & alio modo illicite, in dubio videtur factus eo modo quo licite fieri potest, quem sequitur Curt. Leu. in consil. xxx. nu. 7. col. ij.

¶ Limita secundo, quando verba contractus aliquo modo possunt adaptari ad aliam speciem contractus: secus est quando verba contractus non possunt adaptari ad aliam speciem contractus. Vt tradit Ias. notabiliter in l. qui Romæ. in princ. num. 27. ff. de ver. oblig. vbi ponit exemplum, quod in contractu pignorum fuit appositum pactum

Pactum de nunquam reluendo, tale enim pactum non facit quod contractus pignorum transeat in contractum venditionis, quia verba contractus pignoris nullo modo venditionem adaptari possunt, ut plene ibi declarat Ias.

3 Limita tertio, ut per tale pactum iudicari debeat donatio inter vivos quo ad hoc ut non admittatur poenitentia, tamen quo ad hoc ut donator interim faciat fructus suos, talis donatio habebit naturam donationis causa mortis. Ita tenet Pau. de Ca. in d. cõs. lxxv. nu. 2. vol. 2. Quæ tamen limitatio videtur esse aliena a mente omnium docto. in d. l. vbi ita donator, ad quos me remitto.

REGVLA CCXVIII.

DONATIO causa mortis censetur, si in ea de morte mentio facta sit. Hanc regulam probat text. in l. Seia. in §. fin. & ibi glo. in verbo, videri. & Barto. ff. de donatio. cau. mort. gl. si. in l. Seia. ff. de dona. prelegat. & in l. apud Celsum. in §. Instanus in verb. sponsondit. ff. de doli exceptio. glo. j. in l. fina. C. de donat. causa mort. gl. & ibi doct. in l. fin. C. de pact. in verbo accomodaverit. Hanc opinionem tenet Bart. & doct. in l. quæ dotis. ff. solu. matrim. et in l. sti palatio hoc modo concepta. ff. de verb. obli. Bal. in l. cum quis. ff. de condi. ob cau. & in l. & si mortis. C. ad leg. Falc. Alex. in l. Stichū. col. si. de lega. j. Ias. in l. j. in §. si quis ita nu. 18. ff. de verbo. obli. no. Guliel. Pon. in d. l. quæ dotis nu. 7.

Hanc regulam ponit Barto. in l. fina. nume. 11. C. de pact. vbi eam limitat duobus modis. Hanc etiam regulam limitat octo modis notab. Alex. in d. l. quæ dotis. a nu. 6. vsq; ad nu. 14. Quas limitationes refert Francisc. Purpur. in d. l. fin. 227. C. de pact. Eandem regulam limitat etiam octo modis, Ias. in d. l. quæ dotis nume. 26. vsq; ad numerum 49.

REGVLA CCXIX.

DONATIO omnium bonorum presentium & futurorum, non valet. Hanc regulam probat text. in l. si libertus. in §. si quis plures. in versicu. magis. ff. de iure patro. text. in l. omnes. in §. Luc. ff. de his que in frau. credi. in l. j. C. ut actio. ab hæred. vel contra hæred. incip. Hanc regulam ponit Barto. in l. stipulatio hoc modo concepta. ff. de verbo. oblig. & ibi Alexand. & Ias. nume. 20. dicit hæc esse communem in l. si. nume. 12. C. de pact. eandem opinionem dicit commun. Bald. in c. in presentia nu. 36. de probatio. Roma. in consi. cclxxj. nu. 1. vbi subdit, quod non est opus reuocatione, cum sit talis donatio de iure nulla, ut in l. nam si. vers. post defectum. ff. de iniust. rupt. cuius opinio. regulæ ultra doct. per Ias. supra allegatos tenet Felin. in cap. in presentia, nume. 5. de probatio, hanc dicit